

Nr 1248

Av herr **Andersson, Ingvar**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 129, med förslag till lag om ändring i lagen (1951:790) om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.*

(Lika lydande med motion nr 1461 i Andra kammaren)

I propositionen 1970: 129 föreslås att skattskyldig som övergår till bokföringsmässig redovisning inte skall få åtnjuta avdrag för värdet av andra djur än s. k. stamdjur. Vidare föreslås vissa ändringar i varulagervärderingsreglerna.

Inkomst av jordbruksfastighet kan redovisas antingen enligt den s. k. kontantmetoden eller enligt bokföringsmässiga grunder. Varje jordbrukare kan fritt välja mellan dessa redovisningsmetoder.

Kontantmetoden innebär att det skattemässiga resultatet av jordbruksfastighet fastställs utan hänsynstagande till balansposter. Vid övergång till bokföringsmässig redovisning upptas värdet av djuren vid beskattningsårets ingång som en avgående post. Ingångsvärdet bestäms i första hand till den skattskyldiges ursprungliga kostnad för nyuppsättning av djur, och i andra hand sker en schablonmässig värdering med utgångspunkt i av riksskattenämnden fastställda värden. Vid övergången får avdrag inte ske för värdet av ingående fordringar utom i de fall köp eller försäljning skett på kredit.

Till grund för ändringsförslagen i propositionen ligger en inom riksskattenämndens kansli upprättad promemoria. Förslagen i denna bygger i huvudsak på antagandet att djurhållningen i lantbruket skulle ha undergått så stora förändringar från tiden för de nuvarande reglernas införande att detta i sig självt skulle motivera övergångsbestämmelser för djur. Denna utveckling skulle vidare ha lett fram till en skärpt praxis vid utförsäljning av djur enligt kontantprincipen. Detta skulle också enligt riksskattenämnden motivera en ändring av övergångsbestämmelserna.

Riksskattenämnden synes vara av den uppfattningen att man i lantbruket tidigare praktiskt taget enbart skulle ha arbetat med s. k. stamdjursbesättningar. Man torde kunna ifrågasätta riktigheten av detta påstående. Under såväl 1920- och 1930- som 1940-talen förekom djuruppfödning för försäljning. Vid dessa tidpunkter erhöll lantbrukarna inte avdrag för den första kostnaden vare sig vid nyetablering eller vid utökning under innehavet och detta oavsett djurart. Med tanke på åldersfördelningen bland lantbrukarna har flertalet av dagens lantbrukare etablerat

sig under den tid då avdrag inte medgavs.

Under senare år har vid realisation enligt kontantprincipen en praxis utformats innebärande att bedömningen helt knutits till förhållandena vid realisationstillfället. Hänsyn tas således inte till tidigare nyuppsättningskostnad, även om denna skulle vara fullt bevisbar. De skattskyldiga gör med denna praxis betydande rättsförluster. Rättviseskäl olika skattskyldiga emellan talar för att de materiella bestämmelserna här förändras i en för de skattskyldiga positiv riktning.

Mot denna bakgrund och med hänsyn till att jordbruksbeskattningskommittén utreder dessa frågor bör den nuvarande ordningen bibehållas tills en ändring av samtliga de bestämmelser som berör övergången till bokföringsmässig redovisning kan ske.

I konsekvens med att avdrag för ingående värde föreslås slopat beträffande omsättningsdjur framlägges förslag att värdet av dessa djur vid redovisning enligt bokföringsmässiga grunder bör få tas upp till lägst 40 % av allmänna saluvärdet. Frågan om värderingen av stamdjur har departementschefen dock inte tagit ställning till.

Den föreslagna uppdelningen mellan stamdjur och omsättningsdjur kommer med stor sannolikhet att förorsaka betydande svårigheter vid värdesättningen av en hel djurbesättning. Dessutom innebär de föreslagna reglerna, såsom påpekats av kammarrätten, »ett föregripande av jordbrukskattekommitténs ställningstaganden i ännu ett hänseende. Kommittén kan måhända redovisa skäl som föranleder andra bedömanden. Därav kan följa att lagstiftningen på detta område efter kort tid ånyo får ändras.»

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 1970 och i princip tillämpas första gången vid 1971 års taxering. Denna huvudregel har emellertid kompletterats med en regel som säger att hittills gällande beskattningsregler inte bör äga tillämpning när yrkande om övergång under år 1969 framställts efter utgången av mars 1970. En sådan ikraftträdande-regel kan ge anledning till såväl praktiska som principiella betänkligheter och bör därför, om riksdagen antar propositionen, utgå.

Med stöd av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen vid behandling av propositionen 1970: 129 måtte besluta

1. att — i avvaktan på jordbruksskattekommitténs betänkande — avslå propositionen 1970: 129; samt

2. att — för den händelse punkt 1 ej bifalles av riksdagen — de nya bestämmelserna tillämpas första gången vid 1971 års taxering.

Stockholm den 19 maj 1970

Ingvar Andersson (m)